

Zulo beltzak

**Xabier Mikel
Errekondo**

Ez da posible, ezin liteke...» abesten du Ordorikak. Xalba-

dorren heriotzaren berri izan zue-
nean, Lazkao Txikik esana. Iruditzen zait aurrerantzean hitz larriz errepikatuko dugula, Angel Lertxundik "Berria"ko zutabea-
n zuzen asko zioen bezala, kasta-
jendearen beharrean kasta-politi-
koaren esku jarraitzen badugu. Ez
da posible... euskal Kutzekin ger-
tatzen ari dena! Aitortzen dut ha-
rritu ninduela Joseba Egibarrek
botatakoak, «Zer kalte egin die-
zaioke Kutzari zati bat enpresa ba-
tzuen esku uzteak?», pribatizazio-
aren aldekoa zela *vox populi* zen
arren, publikoki onartu zuelako
lasai asko. Harrokeria ote? Beste
kasta batekoa zelakoan. Euskal ku-
txa publikoek finantza-merkatu
ilunen eta txartel beltzen gala-
xian nabigatzeko eskola pribatu
bihurtzeko hautua egin zuteneko
urtea bezala gogoratuko dugu
aurtengoa. Laguntza behar dute-
nak bihozgabe kale-gorrian jar-
tzen dituzten kutxa-kastakoak.

Ez da posible... Garoña ere iren-
tsaraztea. Eta, gainera, kasta-poli-
tikoak erantzule nagusi den Iber-
drola babestea. Ez da posible...
AHTrekin burdinbide herdoilduek
ama lurra alderik alde orbaintzea
eta guztion poltsikoak xurgatzea.
Frantziako Kontu Epaitegiak sala-
tu duenez, lehenik, erabiltzaileen
datuak puzten dira, erabaki politi-
koa dator gero eta, azkenik, finan-
tzaketa bilatzen da. TGVren xahu-
keta erraldoiak ezinbestean
herrialdea amildegira darama.
Baina hemen, bost axola kasta-
politikoari amaierarik gabeko zu-
lo beltzera amiltzen bagara, beste
batzuen patrikak betetzea lortzen
badu.

Gure herriaren etorkizuna gida-
tuko duen itsasargia Kataluniak
ibili bidea bada ere, nago zulo bel-
tzera amilduko ez bagara, aurrez
nahikoa lan dugula burdinbidez
jositako eta kutxak pribatizatuta-
ko herri nuklear bat eraikitzen ari
diren bertako kasta-politikoare-
kin... Herri berria sortuko bada,
hauekin ...ezin liteke! •

tan izandako kalteen argazkiak
ikusgai daude sarean.

Uholdeak tenperatura altuko
bi egunen ondoren gertatu dira.
Urrian ohi ez bezalako tenpera-
turak erregistratu dira, eta mar-
ka berria ezarri da 40 graduko
temperaturarekin.

BESTELAKO ERABILERAK

Horrelako gertakariei aurre egi-
teko sistema berri honek izan
ditzakeen bestelako erabileren
balioa azpimarratu du José Ma-
rengo Brasilgo Espazio Ikerkun-
tzarako Institutu Nazionaleko
kideak. Esate baterako, udal ins-
tituzioek emaitza hauek baliatu
ahal izango dituztela kontuan
izanik, kalte handiak eragiten
dituzten fenomeno meteorolo-
giko horien aurreko erantzuna
lantzea ahalbidetuko duela jaki-
narazi du.

Izan ere, muturreko euriteek
orain arte nekez iragarri zitezke-
en uholdeak eragiten dituzte,
2007 urtearen hasieran Hego
Amerikan 400 milioi dolarreko
kalteak eragin zituzten haien
modukoak.

Joan den urriaren 29an
Buenos Airesen izandako
uholdeen ondorioz, autoak
uretan harrapatuta gelditu
ziren eta jendeak nekez
egiten zuen oinez.

AFP

Jürgen Kurths, ikerketaren
beste egileetako bat, egindako
lanaren zailtasunaz aritu da.
«Datu meteorologikoak aldera-
tzea gauza erraza dela pentsa
daiteke, baina guk geuk garatu-
tako baliabide matematiko be-
rriak erabili behar izan genituen
muturreko fenomeno horietan
gertatzen diren lotura konple-
xuak hautemateko. Datuak hor-
zeuden, baina orain arte inork
ez zituen euren arteko loturak
ezarri», azaldu du.

Gainera, sistema hau osatzeko
garatu behar izan duten eredu
matematikoa oso bestelako ere-
muetan aplikagarria izan daite-
keela aipatu du. Beste eskualde
batzuetako fenomeno meteoro-
logikoak aztertu eta iragartzeko,
adibidez.

Halaber, beste mota bateko
sistema konplexuetan ere era-
biltzeko modukoa da. «Esatera-
ko, finantza merkatuetan apli-
katu ahalko da, baita garunaren
jarduerak behatzeko edota lurri-
karak detektatzeko ere», ziurta-
tu du alemaniar fisikari eta ma-
tematikariak.